

Efnahags- og viðskiptanefnd Alþingis

b/t Guðrúnar Hafsteinsdóttur, formanns.

Nefndarsvid@althingi.is og gudrun.hafsteinsdottir@althingi.is

Reykjavík 5. júní 2022.

Efni: Athugasemdir og breytingatillögur við frumvarp varðandi lög um fjármálafyrirtæki

Með bréfi þessu vill Lánasjóður sveitarfélaga ohf. (Lánasjóðurinn) setja fram athugasemdir og þrjár breytingatillögur vegna frumvarps um breytingu á lögum um fjármálafyrirtæki og fleiri lögum (mál 533, þingskjal 761). Tekið skal fram að vegna umfangs frumvarpsins og hversu skammt er síðan Lánasjóðurinn fékk upplýsingar um það, þá þurfa athugasemdir þessar og tillögur ekki að vera tæmandi m.t.t. hagsmuna sjóðsins.

1. Athugasemdir við ummæli í greinargerð

Í greinargerð frumvarpsins (5. kafli um samráð) er umfjöllun um þá ákvörðun íslenskra stjórnvalda að bæta Lánasjóðnum á lista yfir aðila sem undanþegnir eru gildissviði tilskipunar ESB nr. 2013/36 (CRD IV) og þ.a.l. reglugerðar ESB nr. 575/2013 (CRR) (og eftir atvikum fleiri gerðum). Þar segir m.a. að Lánasjóðurinn hafi ekki sóst eftir frekari undanþágum frá lögum um fjármálafyrirtæki en að Byggingastofnun (sem einnig er á umræddum lista) hafi sóst eftir að vera undanþegið tilteknum ákvæðum laganna um skýrsluskil.

Framangreind umfjöllun er ekki alls kostar nákvæm.

Í fyrsta lagi skal tekið fram að samráð hefur einungis átt sér stað varðandi ákvæði gildandi laga um fjármálafyrirtæki. Ekkert samráð hefur átt sér stað varðandi breytingar skv. fyrirbyggjandi frumvarpi.

Í öðru lagi, þá sóttist Lánasjóðurinn ekki „almennt“ að vera undanþeginn (gildandi) regluverki um fjármálafyrirtæki. Hins vegar taldi Lánasjóðurinn að mögulega ætti að gera „*ákvæðnar breytingar [á regluverkinu] í ljósi þess að hann hefur verið undanskilinn ákvæðum ofangreindra gerða EES samningsins*“ Jafnframt taldi Lánasjóðurinn að „*stjórnarsýsluframkvæmd SÍ/fme hljóti að taka mið*

af sérstöðu sjóðsins bæði að þessu leyti og með tilliti til starfsemi sjóðsins skv. 3. gr. laga nr. 150/2006“.¹

Eitt af því sem sérstaklega var nefnt til breytingar á regluverkinu varðaði undanþágu frá gerð endurbótaáætlun sem varð að veruleika, sbr. ákvæði þar um í 116. gr. gildandi laga. Þá var einnig vegna sérstöðu starfsemi sjóðsins lögð til undanþága frá lögum um aðgerðir gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka, sem ekki hefur orðið af.

2. Stjórnsýsluframkvæmd Seðlabankans

Lánasjóðurinn hefur átt í samskiptum við fjármálaeftirlit Seðlabankans varðandi umfang og tíðni skýrsluskila. Hefur verið vísað til þeirrar stöðu að Lánasjóðurinn er undanþeginn Evrópska regluverkinu (s.s. CRD/CRR) og starfsemi hans er sérstök og takmörkuð skv. lögum nr. 150/2006. Þá hefur m.a. verið vísað til grundvallarreglna stjórnsýsluréttar um meðalhóf og jafnræði þ.e. að mismunandi tilvik verði meðhöndluð á mismunandi hátt).

Viðbrögð Seðlabankans hafa valdið Lánasjóðnum vonbrigðum en ekki hefur verið um neinn sveigjanleika að ræða vegna framangreindrar stöðu Lánasjóðsins. Hyggst Lánasjóðurinn leita eftir álitum umboðsmanns Alþingis á þeirri stjórnsýsluframkvæmd. Til upplýsingar eru meðfylgjandi bréf Lánasjóðsins til Seðlabankans dags. 9. júlí 2021 og 22. desember sama ár.

3. Breytingatillögur

Með vísan til framangreinds vill Lánasjóðurinn leggja til að gerðar verði þrjár breytingatillögur við fyrirbyggjandi frumvarp.

a) Breytingatillaga varðandi skuldbindingaskrá (17. gr. a)

Lánasjóðurinn leggur til að hann verði undanþeginn mánaðarlegum skilum á skýrslum í svokallaða skuldbindingaskrá, sem mælt er fyrir um í 17. gr. a laganna. Lagt er til að ákvæði þessa efnis verði sett í 116. gr. laganna (sjá tillögu í undirkafla c).

Að baki þessari tillögu standa þau rök að Lánasjóðnum er einungis heimilt að lána til sveitarfélaga og félaga/fyrirtækja í eigu þeirra (og þeirra og ríkisins), sbr. 3. gr. laga nr. 150/2006.² Þannig er um lánveitingar til afmarkaðs hóps opinberra aðila að ræða og erfitt að sjá gagnsemi þess að upplýsingar um slíkar lánveitingar séu mánaðarlega sendar til Seðlabankans. Þá eru upplýsingar

¹ Bréf Lánasjóðsins til Samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytisins, dags. 15. júní 2020.

² „Tilgangur Lánasjóðs sveitarfélaga ohf. er að tryggja sveitarfélögum ásamt fyrirtækjum og stofnunum í eigu sveitarfélaga eða sveitarfélaga og ríkissjóðs lánsfé á hagstæðum kjörum og takmarkast útlán hans við verkefni sem hafa almenna efnahagslega þýðingu.“

um lán til hvers einasta lántaka birtar opinberlega í ársreikningi og árshlutareikningi Lánasjóðsins og þau gögn send til Seðlabankans.

Þessu til viðbótar eru verulegur kostnaður af umræddum skýrsluskilum, bæði vegna vinnu starfsmanna Lánasjóðsins og vegna forritunarkostnaðar, sem sjóðurinn telur að ekki sjái fyrir endann á.

b) Almenn árétting á sérstöðu Lánasjóðsins og Byggðastofnunar við stjórnsluframkvæmd og skýrsluskil

Lánasjóðurinn leggur einnig til að löggjafinn mæli fyrir um það með skýrum hætti að við stjórnsluframkvæmd skuli taka tillit til sérstöðu sjóðsins og Byggðastofnunar. Þetta eigi bæði við almennt, m.a. við setningu reglugerða og reglna, en sé sérstaklega áréttað varðandi skýrsluskil til Seðlabankans

Er lagt til að viðbótarsetning varðandi upplýsingagjöf og skýrsluskil bætist við 9. mgr. 107. gr. laganna (sjá tillögu í undirkafla c). Um rökstuðning er vísað til umfjöllunar í kafla 2 og meðfylgjandi bréfum (nr. 2-3).

Jafnframt er lögð til viðbótarmálgrein við ákvæði 116. gr. til áréttingar því að stjórnvöldum beri við stjórnsluframkvæmd almennt, þ.m.t. við setningu reglugerða/reglna, að horfa til þess að Lánasjóðurinn og Byggðastofnun eru undanþegin CRD/CRR regluverkinu (sjá tillögu í undirkafla c). Að mati Lánasjóðsins þá er slík regla í samræmi við grundvallarreglur stjórnsluréttar, en mætti áréttta í með skýrum hætti í lögum í ljósi regluflóðs EES gerða.

c) Breytingatillögur

Ákvæði 9. mgr. 107. gr. laga nr. 161/2002 hljóði svo:

„Fjármálaeftirlitinu er heimilt að veita litlum og einföldum fjármálafyrirtækjum undanþágur frá upplýsingagjöf skv. 18. gr. og gagnaskilum skv. a-lið 2. mgr. 117. gr. b. Þá skal Fjármálaeftirlitið taka sérstakt tillit til sérstöðu Lánasjóðs sveitarfélaga ohf. og Byggðastofnunar varðandi mat á þörf, umfangi og tíðni skýrsluskila og annarrar upplýsingagjafar“.

Ákvæði 3. mgr. 116. gr. laga nr. 161/2002 hljóði svo (m.t.t. breytingatillögu í 136. gr. frumvarps):

„Ákvæði IX kafla A um endurbótaáætlun gildir ekki um Byggðastofnun og Lánasjóð sveitarfélaga ohf. [X. kafli um eiginfjáruka gildir ekki um Byggðastofnun]. Ákvæði 17. gr. a um uppfærða skuldbindingaskrá gildir ekki um Lánasjóð sveitarfélaga ohf.“

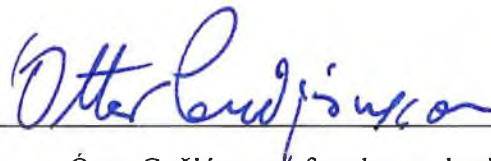
Við 116. gr. bætist ný málgrein sem verði 4. mgr. og verði svohljóðandi:

„Við stjórnsluframkvæmd, þ.m.t. með setningu reglugerða eða reglna, á grundvelli laga þessara skal tekið tillit til þess að Byggðastofnun og Lánasjóður sveitarfélaga ohf. eru undanþegin gildissviði tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2013/36 um aðgang að starfsemi lánastofnanna og varfærnisefirlit með lánastofnunum og verðbréfafyrirtækjum“.

4. Niðurlag

Lánasjóður sveitarfélaga ohf. væntir þess að framangreind sjónarmið og tillögur verði teknar til ítarlegrar skoðunar við meðferð málsins af hálfu efnahags- og viðskiptanefndar. Þá er sjóðurinn reiðubúinn að veita frekari upplýsingar og koma til fundar með nefndinni ef óskað er eftir.

Virðingarfyllt,

Óttar Guðjónsson, framkvæmdastjóri.

Meðfylgjandi:

1. Bréf Lánasjóðsins til Samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytisins, dags. 15. júní 2020.
2. Bréf Lánasjóðsins til fjármálaeftirlits Seðlabankans, dags. 9. júlí 2021.
3. Bréf Lánasjóðsins til fjármálaeftirlits Seðlabankans, dags. 22. desember 2021.